

Agendapunt

voor de vergadering van het algemeen bestuur Omgevingsdienst Drenthe 15 december 2025

Datum: 29 oktober 2025

Opsteller: M. van den Berg

M. Heidekamp-Prins, directeur Omgevingsdienst Drenthe

Openbaar: Ja

Advies eigenarenoverleg:

De kaderbrief voldoet aan de Drentse afspraken samenwerkingsafspraken en is in lijn met de wensen vanuit de zienswijzen van de deelnemers.

Diverse ontwikkelingen worden beschreven in de kaderbrief, echter de impact hiervan afzonderlijk is nog niet duidelijk. Het eigenarenoverleg adviseert om voldoende rust te bewaren in het proces en pas over te gaan tot besluitvorming zodra alle effecten van de verschillende thema's duidelijk zijn. Wellicht kan het e.e.a. verwerkt worden bij een begrotingswijziging. Hierbij gaat het om:

- De splitsing van het uurtarief vraagt om het in beeld brengen van keuzes, definitiebepaling en scenario's. Ook ten aanzien van verschil oud en nieuw.
- Belangrijk dat de U&H-strategie eerst wordt doorgerekend en daarna wordt vertaald/verwerkt in een herijking van de DM.
- De herijking van de DM: verdere verdieping is nodig voordat dit kan worden vastgesteld en verwerkt in de begroting.

Onderwerp

Kaderbrief en gespreksnotitie Omgevingsdienst Drenthe 2027

Gevraagd besluit:

1. De onderwerpen uit de Kaderbrief oriënterend te bespreken
2. In te stemmen met de Kaderbrief 2027
3. De beleidsmatige onderwerpen op te nemen in een informatiebrief, eventueel te gebruiken in een winteroverleg met raden/staten
4. De informatiebrief aan te bieden aan de griffies

Inleiding

De kaderbrief 2027 bevat de belangrijkste beleidsmatige en financiële uitgangspunten ten behoeve van het begrotingsjaar 2027.

In dit agendapunt worden zowel de Kaderbrief als de informatiebrief kort toegelicht.

Motivatie

1.1 De belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen op een rij

In de kaderbrief 2027 zijn de volgende beleidsmatige ontwikkelingen opgenomen:

- Uniforme Uitvoerings- en Handhavingsstrategie tevens herijken Drentse Maat;
- De Omgevingswet;
- Robuuste omgevingsdiensten – versterking VTH-stelsel
- Regionale ketenaanpak milieucriminaliteit en ondermijning
- Duurzaamheidsambities
- Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

1.2 De belangrijkste organisatorische ontwikkelingen op een rij

In de kaderbrief zijn de volgende organisatorische ontwikkelingen opgenomen:

- Data- en informatie gestuurd werken (robotisering, AI, geo informatie, kwaliteitsdashboard, aanpassen inspectieview, ontsluiten financieel systeem en roadmap Business Intelligence);
- Aanbesteding zaaksysteem;

- Aanbesteding kantoorautomatisering;
- Strategische personeelsplanning;
- Wijziging Archiefwet

Voorgesteld wordt om uit te gaan van een ziekteverzuimpercentage van 6,5 %, ondanks dat het huidige percentage op dit moment wat hoger ligt.

1.3 Wijzigingen wijze van financieren, o.a. splitsing uurtarief

Vanuit het bestuur bestaat de wens tot het wijzigen van het integrale uurtarief in een gedifferentieerd tarief voor de productie en overhead/bedrijfsvoering. Een voorstel over definitie bepaling, toerekening kosten en de verdeelsleutel wordt uitgewerkt. Mede op advies van het eigenarenoverleg wordt de ontwerpbegroting daarom (eerst) opgesteld op basis van het integrale uurtarief. Nadat overeenstemming is bereikt over de afspraken over een gesplitst uurtarief wordt dit verwerkt in een volgende begrotings(wijziging).

Bij de herijking Drentse maat worden nieuwe afspraken gemaakt over het programmeren/begroten van de werkzaamheden. Ondanks dat het uitgangspunt budgetneutraal is, leidt dit wel tot een verschuiving van bijdragen tussen de deelnemers. Omdat nog geen besluitvorming over de Drentse maat heeft plaatsgevonden wordt dit nog niet verwerkt in de ontwerpbegroting 2027.

1.4 Indexering van lonen en prijzen vormen de basis voor de begroting 2027

De lijn van de begroting 2026 wordt voortgezet naar 2027 vanwege zienswijzen met het oog op de ravijnjaren. In de komende jaren is voor de meerjarenbegroting vooralsnog uitgegaan van alleen indexering en een jaarlijkse dotatie aan een bestemmingsreserve t.b.v. de periodieke aanbesteding van het zaakstelsel. Dit brengt ook risico's met zich mee. Onder meer het risico dat de noodzakelijke capaciteit voor een grotere vraag niet tijdig beschikbaar is vanwege de noodzakelijke opleidingstijd in de huidige arbeidsmarkt. Bij het hanteren van een 0-lijn is immers alleen extra capaciteit beschikbaar als elders minder inzet wordt gevraagd. Dat vraagt om scherpe monitoring en tijdige besluitvorming over de noodzakelijke inzet. De inzet blijft om zo verantwoord mogelijk om te gaan met de beschikbare middelen en daar waar mogelijk besparingen door te voeren.

We blijven kritisch op mogelijke kostendrijvers en zetten ook in 2027 in op sober en doelmatig werken. Een voorbeeld hiervan is het voortzetten van de 0-lijn voor de impact van de Omgevingswet. De complexiteit van deze wet vraagt om extra inzet, maar we proberen dit te dempen door prioriteiten te stellen en slimme uitvoeringskeuzes te maken. Ondanks die keuzes zal een toename van ureninzet niet overal te voorkomen zijn en is mogelijk op onderdelen toch een uitzetting van de begroting nodig. De komende periode wordt in nauwe afstemming met de deelnemers bezien welke toegenomen vraag onvermijdelijk is en welke met herprioritering kan worden opgevangen of voorkomen. Voorop staat een adequate uitvoering van de Drentse milieutaken.

Ook onderzoeken we mogelijkheden om structureel te besparen op kantoorautomatisering door het aanbesteden van deze dienst (zie hierna). We blijven kritisch op mogelijke kostendrijvers en zetten in op sober en doelmatig werken.

De indexering vindt plaats op basis van de indexen die gepubliceerd worden in de Macro Economische Verkenning 2025/2029 van het CPB (Centraal Plan Bureau). De volgende twee indexen zijn relevant voor de OD Drenthe voor het jaar 2027 (bron MEV 2025 verzamelde bijlagen, publicatie 26-02-2025):

- Prijs overheidsconsumptie; beloning werknemers: 5,7%
- Prijs bruto binnenlands product(bbp): 1,4%
- Gewogen indexering: 5,3%

	<i>1.5 Dekking incidentele kosten zaakstelsysteem en kantoorautomatisering aandachtspunt</i> Het zaakstelsysteem dient opnieuw te worden aanbesteed. De te verwachten totale kosten zijn momenteel begroot op € 700.000. In 2024 is reeds éénmalig € 92.000 gestort in de bestemmingsreserve. In de meerjarenbegroting wordt voor de jaren 2026 en 2027 een bestemmingsreserve opgebouwd van € 300.000 (€ 150.000 per jaar). Onderzocht wordt op welke wijze het tekort van € 308.000 het beste kan worden opgevangen. Gedacht wordt aan een incidentele reservering bij een positief rekeningresultaat van 2026 t/m 2027 om dit tekort op te vangen. Het nieuwe zaakstelsysteem wordt naar verwachting per 1 januari 2028 in gebruik genomen. In de loop van 2026 zal duidelijk worden of we overgaan tot het aanbesteden en in de markt zetten van onze kantoorautomatisering. Daarmee is een op onze organisatie toegesneden optimalisatie van de digitale werkomgeving mogelijk en wordt naar verwachting een forse besparing gerealiseerd. Uitgaande van de huidige – onlangs fors verhoogde – kosten voor de door de gemeente Emmen loopt de besparing voor het huidige dienstenpakket nog op ten opzichte van eerdere inschattingen. Met de besparing kunnen de toenemende automatiseringskosten (o.a. voor digitalisering, robotisering en ook de extra apparatuur) de komende jaren mogelijk geheel binnen de huidige begroting worden opgevangen. Daarmee staat de begroting 2027 en verder minder onder druk dan zonder deze aanbesteding wordt voorzien. Het werkelijke besparingspotentieel en de overige bedrijfsvoeringseffecten van deze aanbesteding worden de komende tijd nader uitgewerkt alvorens een definitief besluit tot aanbesteding aan het dagelijks bestuur wordt voorgelegd. <i>2.1 De kaderbrief is bedoeld voor het bestuurlijk gesprek in het DB/AB</i> Zoals in de inleiding is aangegeven is de kaderbrief bedoeld voor het voeren van het bestuurlijk gesprek in het DB en AB. Op basis van dit gesprek vindt vervolgens de vertaling plaats naar de ontwerpbegroting 2027. De kaderbrief wordt niet aangeboden aan de deelnemers. <i>3.1 Informatiebrief als voorbereiding op de ontwerpbegroting</i> In de notitie “samen werken voor Drenthe” zijn samenwerkingsafspraken opgenomen. Dit zijn de spelregels die de Drentse GR-en hanteren in het contact met de raden/staten. Uit de evaluatie in 2025 is naar voren gekomen dat het winteroverleg in februari te kort voor het zomeroverleg in mei plaats vindt. Daarom is het winteroverleg nu nog facultatief en is daarnaast de mogelijkheid opgenomen om eind november/begin december via een informatiebijeenkomst raden/staten bij te praten. Een informatiebrief blijft nog wel wenselijk, mede als voorbereiding op de ontwerpbegroting. <i>3.2 De informatiebrief bevat 4 inhoudelijke gespreksthema's</i> De gespreksnotitie bevat een korte beschrijving van inhoudelijke thema's om het gesprek over te voeren in het voorjaarsgesprek. • Innovatie en professionalisering (robuuste omgevingsdiensten) • Duurzaamheidsambities (energie en ZZS) • U&H-strategie en herijking Drentse Maat • Aanbesteding zaakstelsysteem / kantoorautomatisering (informerend) Voor de verschillende voorjaarsgesprekken wordt een presentatie opgesteld. Deze wordt vooraf, voor reactie, voorgelegd aan het betreffende AB-lid. <i>4.1 De informatiebrief wordt na vaststelling aangeboden aan de griffies</i> Na besluitvorming in uw AB wordt de notitie verzonden aan de griffies van de Drentse gemeenten en de provincie zodat de notitie ter kennisname kan worden geagendeerd. Wanneer raden nog wel facultatief gebruik willen maken van het winteroverleg in februari, dan wordt de notitie hiervoor ter bespreking geagendeerd.
Bijlagen	1. Kaderbrief 2027 Omgevingsdienst Drenthe 2. Informatiebrief raden/staten

Communicatie persbericht	-